

jeg dog gerne omtale endnu nogle enkelte Tilfælde, og jeg skal gøre det ganske kort.

Vi have jo for Øjeblikket, som de Herrer vide, gennemgaaende 3 Instanser i civile Sager. Efter Lovforslaget skal der kun være 2 Instanser, fra Underretten til Landsretten, og fra Landsretten til Højesteret. Det vil jo ogsaa i de allerfleste Tilfælde være fyldestgørende. Men Koncipisten, eller Kommissionen, har selv indset, at det ikke er tilstrækkeligt, og der er derfor i § 283, 2det Stykke, givet en Beføjelse til, at Sagen vil kunne appelleres gennem alle tre Instanser, og det er ogsaa efter min Mening absolut nødvendigt. Jeg skal blot henpege paa, at Servitutrettigheder efter Lovforslaget skulle føres frem for Underretten og ordentligvis kun kunne appelleres til Landsretten. Men det vide alle praktiske Folk, at Servitutrettigheder kunne være af et saa stort og vigtigt Indhold, at de bør kunne appelleres gennem alle tre Instanser lige til Højesteret, og det er det, som Lovforslaget tillader i denne Paragraf. — De Herrer, som have læst Lovforslaget igennem, ville have set, at der indføres en ny Maade for Paaanke i visse Tilfælde, med et ikke hyppigt anvendt Navn er den kaldet Kære eller Kæremaal. Det er ogsaa noget, som har tiltalt mig meget. Det er jo hidtil saaledes, at adskillige Spørgsmaal kun kunne bringes for Højesteret gennem en fuldstændig Appel, som er baade en bekostelig og langvarig Historie. Her i Lovforslaget er det forudsat, at en hel Del mindre Spørgsmaal, Beslutninger af Retten. Indsigelser fra Vidner og den Slags Ting, kan føres til højere Instans paa en nem Maade, nemlig ved en simpel Begøring til Underrettens eller henholdsvis Landsrettens Retsbog, hvorefter Rettens Erklæring afgives, og saa gaar den til næste Instans, som, hvis den anser det for nødvendigt, kan forlange en mundtlig Forklaring, men, hvis den ikke anser det for nødvendigt, straks kan afgive Kendelse i Sagen, altsaa en Maade, hvorpaa Langvarighed og Bekostelighed kunne undgaas. Det forekommer mig, at det er meget tiltalende, at dette er kommet med.

Der er en tredje Ting, som jeg har været glad ved at se, det er nemlig den,

at Umyndiggørelse og Beskikkelse af fast Lavværge ikke længere skal være en administrativ Handling, men at det skal være en Domshandling. Det er jo saaledes nu, at Skifteforvalteren administrativt som administrativ Embedsmand kan baade beskikke fast Lavværge for en Enke og kan umyndiggøre nogen; ja, Umyndiggørelse kan jo endogsaa foregaa, uden at den, der bliver umyndiggjort, i mindste Maade aner noget om det, før Værgen møder op og præsenterer ham sin Beskikkelse og siger: Nu er du umyndig, min Ven, nu er jeg din Værge. Den Slags Ting vil ikke kunne ske mere, hvis Reformen gennemføres, og det betragter jeg som ganske overordentlig heldigt, thi Umyndiggørelse er jo dog et saadant Indgreb i Menneskets Frihed, at den bør omgærdes med alt, hvormed den paa nogen Maade kan omgærdes.

En fjerde Fordel finder jeg i, at den nuværende Maade for Fuldbyrdsels af Domme, som ikke lyde paa Penge, men ved hvilke en Person er bleven tilpligtet at gøre eller undlade noget, forandres. Som det nu er, sker det kun ved efter Forordningen af 6te April 1842 at paalægge Bøder, og disse, Tvangsbøder, som det hedder, kunne inddrives, og naar de ikke blive inddrevne, kan den domfældte hensættes i Gældsfængsel indtil 3 Aar. Og det er jo dog en stor Myndighed at lægge i en privat Kreditors Haand, at kunne lade sin Medborger hensætte i 3 Aars Gældsfængsel. Det sker heldigvis sjældent, fordi det er en kostbar Historie, men det er dog muligt. Efter Forslaget bliver det saaledes, at Domshaverens Interesse bliver omsat i Penge, og at disse Penge kunne inddrives ved Eksekution ad ordinær Vej, og hvis det nu viser sig, at det er af Modvillie, den vedkommende ikke har opfyldt sin Forpligtelse, kan den private henvende sig til Domstolene og under en Straffesag faa ham idømt Fængsel lige indtil 6 Gange 5 Dages Vand og Brød. Men det er ikke mere end ret og billigt, at den, der kan opfylde sine Forpligtelser, bliver straffet, naar han ikke gør det.

Se, det var forskellige gode Sider, og der er forskellige andre gode Sider, jeg kunde fremhæve, men det vilde jo blive for vidtløftigt, om jeg vilde gaa ind herpaa.